

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

49. ఏకోనపంచాశః సర్గః - జానపదాక్రోశః

|| జానపదాక్రోశః ||

రామోఽపి రాత్రిశేషేణ తేనైవ మహదంతరమ్ |
 జగామ పురుషవ్యాఘ్రః పితురాజ్ఞామనుస్త్రన్ || 1 ||
 తథైవ గచ్ఛతస్తస్య వ్యపాయాద్రజనీ శివా |
 ఉపాస్య స శివాం సంధ్యాం విషయాంతం వ్యగాహత || 2 ||
 గ్రామాన్వికృష్టసీమాంతాన్పుష్పితాని వనాని చ |
 పశ్యన్నతియయౌ శీఘ్రం శనైరివ హయోత్తమైః |
 శృణ్వన్వాచో మనుష్యాణాం గ్రామసంవాసవాసినామ్ || 3 ||
 [* విగర్హితాం హి కైకేయాం క్రూరాం క్రూరేణ కర్తృణా | *]
 రాజానం భిగ్గశరథం కామస్య వశమాగతమ్ || 4 ||
 హా నృశంసాఽద్య కైకేయా పాపా పాపానుబంధినీ |
 తీక్ష్ణా సంభిన్నమర్యాదా తీక్ష్ణకర్తృణి వర్తతే || 5 ||
 యా పుత్రమీదృశం రాజ్ఞః ప్రవాసయతి ధార్మికమ్ |
 వనవాసే మహాప్రాజ్ఞం సానుక్రోశం జితేంద్రియమ్ || 6 ||
 కథం నామ మహాభాగా సీతా జనకనందినీ |
 సదా సుఖేష్వభిరతా దుఃఖాన్యనుభవిష్వతి || 7 ||
 అహో దశరథో రాజా నిస్సేహః స్వసుతం ప్రియమ్ |
 ప్రజానామనఘం రామం పరిత్యక్తుమిహేచ్ఛతి || 8 ||
 ఏతా వాచో మనుష్యాణాం గ్రామసంవాసవాసినామ్ |
 శృణ్వన్నతియయౌ వీరః కోసలాన్మోసలేశ్వరః || 9 ||
 తతః వేదశ్రుతిం నామ శివవారివహం నదీమ్ |
 ఉత్తీర్యాభిముఖః ప్రాయాదగస్త్యాధ్యుషితాం దిశమ్ || 10 ||
 గత్వా తు సుచిరం కాలం తతః శివజలాం నదీమ్ |
 గోమతీం గోయుతానూపామతరత్సాగరంగమామ్ || 11 ||
 గోమతీం చాప్యతిక్రమ్య రాఘవః శీఘ్రగైర్థయైః |
 మయూరహంసాభిరుతాం తతార స్యందికాం నదీమ్ || 12 ||
 స మహీం మనునా రాజ్ఞా దత్తామిక్ష్వాకవే పురా |
 స్థితాం రాష్ట్రావృతాం రామః వైదేహీమన్వదర్శయత్ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

49. ఏకోనపంచాశః సర్గః - జానపదాక్రోశః

సూత ఇత్యేవ చాభాష్య సారథిం తమభిక్షణశః |
హంసమత్తస్వరః శ్రీమానువాచ పురుషర్షభః || 14 ||
కదాఽహం పునరాగమ్య సరయ్యాః పుష్పితే వనే |
మృగయాం పర్యాటిష్యామి మాత్రా పిత్రా చ సంగతః || 15 ||
రాజర్షిణాం హి లోకేఽస్త్రిన్ రత్యర్థం మృగయా వనే |
కాలే కృతాం తాం మనుజైర్ధన్వినామభికాంక్షితామ్ || 16 ||
నాత్యర్థమభికాంక్షామి మృగయాం సరయావనే |
రతిర్వేషాఽతులా లోకే రాజర్షిగణసమ్మతా || 17 ||
స తమధ్వానమైక్షాకః సూతం మధురయా గిరా |
తంతమర్థమభిప్రేత్య యయౌ వాక్యముదీరయన్ ||18 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే
ఏకోనపంచాశః సర్గః || 49 ||

